

Розведення голубів відповідно до Ветеринарно-санітарних вимог утримання птиці в особистих селянських господарствах

Перш ніж поділитись практичним досвідом розведення голубів, слід відмітити, що в Україні діють Ветеринарно-санітарні вимоги до утримання птиці в особистих селянських господарствах, в яких передбачено розділ щодо розведення голубів. Ці вимоги розроблені відповідно до Законів України "Про ветеринарну медицину" (2498-12), "Про безпечність та якість харчових продуктів" (771/97-ВР), "Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції" (1393-14), "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення" (4004-12). Так, у розділі 12 ("Утримання голубів") вказаних Ветеринарно-санітарних вимог наведено рекомендації щодо умов утримання і розведення голубів та способів дезінфекції голуб'ятні. При цьому зазначається, що домашніх голубів утримують зграями в голуб'ятні, можливе утримання голубів у вольєрі. Перед тим, як завести голубів, необхідно обладнати приміщення, де вони будуть знаходитися. У кожному приміщенні або вольєрі повинні бути годівниці, напувалки, купанки для голубів; крім цього, в період гніздування потрібно обладнувати місця, де голуби створюватимуть свої гнізда.

Правильно побудована голуб'ятня дасть змогу створити необхідні умови для будь-якої породи домашніх голубів.

По типу голуб'ятні діляться на:

- навісні – звичайний дерев'яний ящик, який підвішується на 50 см нижче стріхи за допомогою петель на стіну будинку. Така голуб'ятня може використовуватися лише в сільській місцевості і розрахована на три пари голубів. Вона проста в побудові, дешева і рекомендується для утримання голубів голубоводам-початківцям;

- баштові голуб'ятні – більш досконалі і добре експлуатуються. Вони мають: чотири-, шести-, восьмигранну або круглу форму. Будуються з різного будівельного матеріалу: цегли, каміння, дерева. Висота таких голуб'ятень становить не менше 4 м. На першому поверсі знаходиться комора для зберігання кормів, інвентарю, на другому поверсі – розміщуються голуби.

У сільській місцевості можна утримувати голубів у голуб'ятнях, які розташовуються на горищах будинків. Голуб'ятня, яка розміщується на горищі,

повинна мати вигул і приміщення заввишки 2-2,5 м, окремо від останнього відділення горища.

Для утримання і розведення голубів можна використовувати клітки, виготовлені з металу, дерева або пластмаси, але кращими є суцільно-металеві клітки – вони більш гігієнічні і довговічні.

Приміщення для голубів повинні бути чистими, сухими, світлими, без протягів, не сильно прогріватись в літній період. Особливо погано почувують себе голуби літом в приміщенні з бетонними стінами, бетон швидко нагрівається і виникає загроза перегріву молодняку і дорослої птиці. Температура в голуб'ятні повинна бути не нижче +7-8 °С і не вища ніж +20 °С.

Постійно потрібно стежити за станом здоров'я голубів. Перші ознаки захворювання повинні бути взяті на контроль. Не можна допускати розвитку хвороби серед голубів, так як вони знаходяться у постійному контакті між собою через годівниці, напувалки, які можуть бути забруднені виділеннями, містити збудників інфекційних хвороб. Стан здоров'я голубів залежить від кратності та якості дезінфекції голуб'ятні, яка повинна проводитися не менше одного разу на місяць. Перед дезінфекцією слід провести старанне прибирання голуб'ятні, дезінфекцію води загальноприйнятими засобами, недопущення забруднення кормів послідом голубів, мишоподібних гризунів.

Розведення домашніх голубів

Кращими для відтворення є домашні голуби у віці 1-2 роки, до розмноження вони здатні в 5-6-місячному віці. Незрілі голуби погано сидять на яйцях, швидко втрачають здатність до розмноження і частіше піддаються різним захворюванням.

Домашні голуби можуть жити до 15-20 років, але репродуктивна здатність їх зберігається до 10 років. Якщо голуб належить до цінної породи і його немає ким замінити, рекомендується старому самцю підбирати молоду самку, а старій самці молодого самця. Голубка відкладає у гніздо одне яйце, а через день – друге. Насиджують яйця самець і самка по черзі протягом 17 днів, інколи 18-20 днів. Після вилуплення пташенят їх годують голуб і голубка разом. Вилуплені пташенята голі, сліпі, з м'яким дзьобом. Зігріті самкою пташенята

швидко обсихають і через шість годин уже приймають корм (голубине молоко, яке утворюється у волі дорослої птиці, як у самки, так і у самця). Пташенята після виведення можуть жити без корму одну добу, після чого гинуть. Коли вони досягають 2-3-тижневого віку, самка відкладає ще два яйця. Тому в голуб'ятні повинні бути вільні гнізда. Голубенят в гнізді без потреби не турбують. Якщо одне з них гине, його можна замінити іншим такого ж віку. Голубенят можна вигодовувати з рук різними кашками і вареними яйцями.

Профілактика захворювання птиці у голуб'ятні

При виборі дезінфекційних засобів потрібно враховувати, проти якого виду збудника він активний та його не токсичність для птиці. Виходячи з цього положення, для дезінфекції застосовують такі розчини:

- каустичну соду в 1-2% концентрації;
- 3-4% розчин хлорованого вапна;
- 3-4% розчин хлораміну;
- 11% розчин формаліну;
- 2% розчин параформу;
- 3% розчин свіжогашеного вапна.

Після механічної очистки голуб'ятні, надійним дезінфікуючим агентом є вогонь паяльної лампи або газової горілки. При цьому необхідно дотримуватися правил протипожежної безпеки.

Дезінфекцію голуб'ятні можна проводити шляхом газациї з використанням хлору на (1 м² голуб'ятні беруть 1 г хлорованого вапна, змішують з 0,1 мл скипидару та витримують 15 хв.). При цьому необхідно стежити за тим, щоб хлорне вапно було свіже (активність хлору 36%). Аерозольне застосування препаратів йоду та хлору повторюють через 4-7 днів до припинення захворювання.

При підозрі чи виявленні захворювання голубів необхідно звернутися до лікаря ветеринарної медицини для встановлення причин захворювання.

Для контролю за епізоотичною ситуацією серед поголів'я голубів здійснюється відбір проб (кров, послід, клоачні змиви тощо) для лабораторного дослідження з метою контролю за наявністю інфекційних хвороб.

Також аналогічні дослідження проводяться за участі голубів на виставках, спортивних змаганнях, ярмарках тощо. Крім цього, голубів потрібно вакцинувати проти хвороби Ньюкасла та інших хвороб з урахуванням епізоотичного стану господарства та навколишніх населених пунктів.

Про те, як спілкуватись з голубами та доглядати за ними (на основі практичного досвіду) читайте у наступному номері.

*М.В. Чанний, кандидат технічних наук, доцент
Національний університет біоресурсів і
природокористування України*

